

מדינת ישראל
משרד החינוך

מדינת ישראל
משרד החינוך

תלמוד ישראלי
הדף היומי לילדים

סדר קדשים
מסכת זבחים ק"ז- ק"ג
פרשת עקב
י"ז- כ"ג באב (29 לילולי - 4 לאוגוסט)

דף לימוד
לימות השבוע
ולשולחן שבת

מן התלמוד

סדר קדשים
מסכת זבחים, דף ק"ח

"ואינו חייב עד שיעלה לראש המזבח, רבי שמעון אומר: אפילו העלה על הסלע או על האבן - חייב"

עסקיני - עוסקים אנחנו
עיילינהו - הכניס אותם

הסבר: מי שמעלה קרבן מחוץ לבית המקדש, אינו מתחייב בעונש עד שיעלה אותו על ראש המזבח. ולדעת רבי שמעון גם אם לא העלה את הקרבן על מזבח, אלא על סלע או אבן - חייב.

מתולדותיו

אליהו סלע (נולד תרפ"ו-1926)

היה לוחם בפלמ"ח וקצין המבצעים של חטיבת הראל במלחמת העצמאות. נולד בתל אביב, גדל ברעננה והצטרף להגנה. בשנת תש"ד (1944) עזב את הלימודים והצטרף לפלוגה ח' של הפלמ"ח בקיבוץ קריית ענבים, שם קיבל את הכינוי "רעננה". בשנת תש"ז (1947) התמנה למפקד הפלוגה, אליה היתה שייכת גם מחלקת ההר ממנה יצאה שיירת הל"ה. סלע פיקד על פלוגה ח' בקרב הקסטל, והוביל את כיבוש הכפר והמוצב שעל ההר. בירושלים פיקד על קרב סן סימון ועל הכוח המסתער בכיבוש הר ציון ובפריצה לרובע היהודי.

אליהו סלע (Wikipedia)

בהמשך התמנה לקצין המבצעים של חטיבת הראל, סייע בפריצת דרך בורמה ותכנן את מבצע דני, מבצע ההר ומבצע חורב. אחרי המלחמה פרש סלע מצה"ל ועבר להתגורר בקיבוץ כברי.

דף ק"ז: "גמר עבודה"

השוחט קרבן מחוץ לבית המקדש, המעלה קרבן על מזבח מחוץ לבית המקדש והזורק דם על מזבח מחוץ לבית המקדש - אם עשה כן במזיד חייב כרת, ואם עשה כן בשוגג חייב קרבן חטאת.

בדף זה לומדים שישנן פעולות שמי שעושה אותן מחוץ לבית המקדש אינו חייב, למשל: כהן שלקח מנחה, ויצא אתה מחוץ לעזרה ושם הוא לקח ממנה קמץ. אם עשה כן במזיד אינו חייב כרת, מפני שהעלאת קרבן על המזבח היא "גמר עבודה", בכך מסתימת העבודה על הקרבן. רק עבודות כאלה שנעשו מחוץ למקדש מחייבות כרת. לכן, אם כהן בלל עשה של מנחה מחוץ לבית המקדש, הוא אינו חייב כרת, כי עדין לא נגמרה מלאכת המנחה.

דף ק"ח: מחוץ לבית המקדש

השוחט קרבן מחוץ לבית המקדש חייב כרת, וכן מי שמעלה קרבן על המזבח מחוץ למקדש, חייב כרת.

בדף זה לומדים שאם שני אנשים שחטו יחד קרבן מחוץ למקדש - פטורים, אך שני אנשים שהעלו יחד קרבן להקריבה על המזבח - חייבים.

ההסבר לכך הוא כי בפסוק האוסר לשחוט קרבן מחוץ לבית המקדש נאמר (ויקרא, פרק י"ז): "דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונכרת האיש ההוא מקרב עמו". התורה מדגישה "ההוא" בלשון יחיד, כדי ללמד שרק אם יחיד שחט, הוא חייב כרת, אך אם שנים שחטו, הם פטורים. לעמדת זאת בפסוק האוסר להעלות קרבן על מזבח מחוץ למקדש, נאמר (ויקרא, פרק י"ז) "איש איש... אשר יעלה עלה או זבח" מחוץ למקדש חייב כרת. "איש איש" - שנים - הדגישה התורה כדי ללמד, שגם אם שני אנשים יחד העלו קרבן מחוץ למקדש, חייבים כרת.

דף ק"ט: רב פפא

במסכת ערובין, דף ס"ה, מספר שרב פפא לא התפלל בבית שיהיה בו ריח חזק של מאכלים, מפני שהוא רצה להתרכז בתפלה, לכן היטב, והריח הפריע לו. במסכת כתובות, דף צ"ז, מספר שרב פפא נהג לפניו משורת הדין: מעשה ברב פפא שקנה קרקע מאדם אחד, ואחר כך הופיע המוכר ובקש לבטל את המכירה, והוא הסביר: 'כשמכרתי את השדה הייתי זקוק לכסף בדחיפות, אך עכשיו התברר לי שיש לי כסף ממקום אחר. לכן בבקשה בטל את המכירה'. מצד הדין רב פפא אינו חייב לבטל את המכירה, שהרי הוא כבר קנה את הקרקע, אך רב פפא נהג לפניו משורת הדין והסכים לבטל את המכירה.

סעודת ערב שבת

7 דקות

מנה עיקרית

לפול משפחתי לשולחן שבת

ישי בן ה-12 נתן לחברו הטוב דביר לשמור לו על הטלפון בזמן שהוא הלך לשחק כדורסל בחצר. בזמן שדביר שיחק, הציץ דביר בטלפון של ישי, ולתדהמתו גילה שדביר חברו נוהג לגלוש באתרים מאד לא צנועים. דביר מתלבט מאד מה עליו לעשות... האם עליו לספר למישהו.. להוריו של ישי, או להוריו שלו, או לרב או למחנך כי זה מה שישי עושה?

מצד שני:

ישי הוא חבר טוב של דביר, ויש ביניהם יחסי אמון גדולים ומלאים. אם יתברר לישי שדביר סיפר לאנשים אחרים מה הוא ראה בטלפון שלו - זה יהרוס את כל האמון וכל החברות ביניהם.

מצד אחד:

ישי גולש לאתרים מאד לא צנועים. אולי אם בני משפחתו או מוריו ידעו מזה, הם יוכלו להתערב ולטפל בעניין כדי שהדבר הזה לא יימשך וישי לא יתדרדר לצפייה קבועה בתכנים האלה.

...אמה
ההתלבטות
הלו?

3 דקות

מנת פתיחה

דבר תורה לשולחן השבת

בהגדה של פסח מובאת מחלוקת גדולה של חכמי המשנה (התנאים) - כמה מכות לקו המצרים בארץ מצרים ובים סוף. אחד אומר שלקו חמישים מכות, השני אומר מאתיים ויש מי שאומר שלקו מאתיים חמישים מכות.

מדוע כל כך חשוב מספר המכות שלקו המצרים עד שטרחו ונחלקו בכך החכמים, ואיך זה קשור לפרשת השבוע שלנו?

בפרשת עקב מבטיחה התורה - שאם ישראל ישמרו על מצוות התורה - ה' ישמור עליהם ויציל אותם מכל המכות והמחלות שהיו בארץ מצרים - **"וכל מדוי מצרים הרעים לא ישימם בך, ונתנם בכל שנאיך"**.

מסביר הגאון מוילנא - חכמי המשנה ביקשו להגדיל ככל היותר את מספר המחלות הרעות שהיו במצרים - כדי שיגדל ככל היותר מספר המכות והיסורים שמבטיחה לנו התורה **שלא** יפגעו בנו, אם נשמע לדבר ה' ונשמור מצוותיו.

קינח / מי אני?

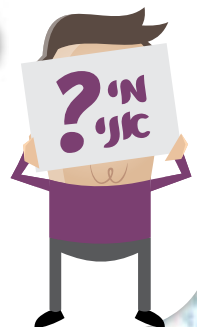

א. נולדתי בליסבון שבפורטוגל.

ב. שימשתי שר אוצר 8 שנים בממלכות קסטיליה ואראגון.

ג. כתבתי פירושים על התנ"ך.

ד. גורשתי לנאפולי באיטליה, וגם שם הייתי שר אוצר.

מספר

לוח

(מספרים)

0

1948

2238

2448

2449

2883

2934

3340

3408

3728

3880

4260

-3760

העולם

-1812

אבינו

-1521

בניי במצרים

-1311

אפרים ומנשה מצרים

מתן תורה

בצלאל

דוד המלך

שלמה המלך

חנכת ביהמ"ק

חורבן ביהמ"ק

ה-1 גלות בבל

הקמת ביהמ"ק ה-2

ה-352

התלמוד ה-495

התלמוד

רבי עקיבא

רבי יהודה הנשיא

חורבן ביהמ"ק ה-2

הלל הזקן

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

חורבן ביהמ"ק ה-2

דף ק"י: מין במינו - אינו חוצץ

ישנו כלל מפרסם בתלמוד: "מין במינו - אינו חוצץ".

אם אדם אחז בחג הסוכות את ארבעת המינים, אך הוא עטף אותם בנייר כסף למשל, עליו להסיר את נייר הכסף לפני נטילת ארבעת המינים והברכות עליהם, זאת מפני שהמצוה היא לאחז אותם בידים, ונייר הכסף חוצץ בין הידים לבין ארבעת המינים.

אולם אם האדם עטף את ארבעת המינים בחומר שעשוי מאותו הסוג של ארבעת המינים, אין כאן חציצה, שכן קובעת ההלכה: מין במינו - אינו חוצץ.

דף קי"א: היין מעבר לשולי הכוס

אדם אחד קנה יין שמור מכל טמאה והביא אותו לבית המקדש. הכהן שפך את היין לכלי שרת, והיין עבר קצת את שולי הכלי אך לא נשפך. היין שנכנס לכלי השרת התקדש, שכן הדיון שכל דבר שנכנס לכלי שרת נהיה קדוש. מה דין היין שנמצא למעלה, מעבר לשוליים?

יין זה מכנה "ברוצי מדות", ובדינו קיימת מחלוקת. רבנן סוברים שגם הוא קדוש, ורבי אליעזר חולק וסובר שהוא אינו קדוש.

דף קי"ב: "מחנה ישראל"

קרבנות קדשי קדשים מתר לאכל בבית המקדש בלבד, אך קרבנות קדשים קלים אפשר לאכל בכל חלקי ירושלים. במה נתיחדה ירושלים שאפשר לאכל בכל שטחה קדשים קלים? לדעת בעל "תוספות יום טוב" הסבה לכך היא, שקדשים קלים אפשר לאכל בכל מקום שמגדר "מחנה ישראל", ומאחר שהעיר ירושלים מקפת בחומה היא מגדרת "מחנה ישראל", כי כל עיר שמקפת חומה מימות יהושע בן נון, יהושע בן נון קדש אותה בקדשת "מחנה ישראל".

דף קי"ג: חצרות בניות על חלל

בתקופת בית המקדש, כשהיו מטהרים את טמאי המת על ידי הזאת מי חטאת, רצו לשמר את מי החטאת מכל אפשרות של טמאה. לכן היו חצרות שהיו בניות על חלל, ולשם הגיעו אמהות וילדי תינוקות.

מדוע דוקא על חצר חלולה? כי במקום שאינו חלול אי אפשר לדעת, אולי יש קבר מתחתיו. אבל אם המקום שמתחתיו חלול, הסמאה כבר אינה עוברת למעלה.

נכון / לא נכון

סמנו ליד כל אחד מהמשפטים הבאים נכון או לא נכון:

1. כהן שלקח קומץ מהמנחה מחוץ לעזרה חייב כרת.

נכון ☒ לא נכון ☐

2. מותר ליטול את ארבעת המינים כשהם עטופים בנייר כסף.

נכון ☒ לא נכון ☐

3. את הילדים שמילאו מים עבור מי חטאת היו מגדלים בחצרות מיוחדות.

נכון ☒ לא נכון ☐

4. הקסטל נבשה בקלות כי כל הערבים שהיו בה עזבו את המקום.

נכון ☒ לא נכון ☐

5. המילה אמריקה לקוחה משמו של אמריגו וספוצ'י, שהיה מגלה ארצות וסוחר איטלקי (1454-1512).

נכון ☒ לא נכון ☐

יש לי מושג | דין רודף

כאשר אדם רודף אחר אדם אחר כדי להורגו, מותר ומצווה על הנרדף ועל אנשים אחרים לעצור את הרודף. אם הדבר אפשרי, יש לעצור אותו באמצעות פגיעה באחד מאבריו בלי להרוג אותו. אולם אם אין דרך אחרת לעצור את הרודף, יש להורגו כדי להציל את הנרדף.

שאלת השבוע

א. מה פירוש הביטוי

"מין במינו - אינו חוצץ"?

ב. במה נתיחדה ירושלים שאפשר לאכל בכל שטחה קדשים קלים?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בסאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים: talmudisraeli@medison.co.il.

הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי.

*בפיקוח רואה חשבון

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON

Talmudisraeli@Medison.co.il

טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון

מנהל חינוכי ועורך: אבי רט

יו"ר חבר הנאמנים: ח"ח חיים פרייליכמן